

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Тернопільський національний економічний університет

Факультет фінансів

Кафедра фінансів

**МАТЕРІАЛИ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ПРОФЕСОРСЬКО-ВИКЛАДАЦЬКОГО СКЛАДУ**

*«Економічні, правові, інформаційні та
гуманітарні проблеми розвитку України
в постстабілізаційний період»*

16 квітня 2008 року

ТЕРНОПІЛЬ

Економічні, правові, інформаційні та гуманітарні проблеми розвитку України в постстабілізаційний період. Матеріали наукової конференції професорсько-викладацького складу (Тернопіль, 16 квітня 2008 року). – Тернопіль: Тернопільський національний економічний університет, 2008. – 168 с.

Матеріали конференції висвітлюють сучасні проблеми фінансової теорії і практики. Значну увагу приділено розробці основних напрямів фінансової політики, удосконаленню управління фінансами, реформування складових фінансового механізму. Представлені матеріали заслуговують на увагу наукових працівників та викладачів вищих навчальних закладів. Висновки та рекомендації мають теоретичне значення та представляють практичний інтерес для науковців, практиків-фінансистів, а також можуть бути використані студентами вузів при написанні курсових, дипломних та магістерських робіт.

Редакційна колегія:

Кириленко О.П., д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів, голова редакційної колегії;

Коваль С.Л., викладач кафедри фінансів;

Лубкей Н.П., к.е.н., доцент кафедри фінансів;

Сидор І.П., к.е.н., старший викладач кафедри фінансів;

Шаманська Н.В., к.е.н., старший викладач кафедри фінансів;

Письменний В.В., викладач кафедри фінансів.

Рекомендовано до друку кафедрою фінансів Тернопільського національного економічного університету.

Протокол №18 від 8 квітня 2008 р.

За стиль, редакцію та достовірність поданих матеріалів несуть відповідальність їх автори.

добробут населення.

Література:

1. Мочерний С. В., Ларіна Я. С., Устенко О. А., Юрій С. І. Економічний енциклопедичний словник: у 2 т. Т. 1. / За заг. ред. С. В. Мочерного. – Львів: Світ, 2005. – 616 с.
2. Философский энциклопедический словарь. – М.: ИНФРА-М, 1999. – 576 с.
3. Філософський енциклопедичний словник. – К.: Абрикос, 2002. – 743 с.

Василь Дем'янишин

Молодший науковий співробітник

науково-дослідної частини

НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ФІНАНСОВИХ ПОТОКІВ БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВ

Забезпечення належних темпів соціально-економічного розвитку України з метою досягнення євростандартів вимагають пошуків нових підходів до побудови держави, найефективнішими засобами чого може бути орієнтація на розширення складу суб'єктів соціально-економічної політики, активне її фінансування за рахунок різних джерел, включаючи й фінансові ресурси бюджетних організацій та установ. Оскільки станом на сьогоднішній день основним джерелом фінансових ресурсів бюджетних організацій та установ є кошти державного і місцевих бюджетів, розвиток соціальної сфери в Україні є обмеженим і не задовольняє потреби суспільства. Тому ці питання досліджують вітчизняні вчені й практики, зокрема, О. Василик, В. Кравченко, В. Опарін, К. Павлюк, Ю. Пасічник, О. Романенко, В. Федосов, С. Юрій та інші. Однак проблеми, пов'язані із збільшенням обсягів фінансових ресурсів, удосконаленням управління фінансовими потоками бюджетних організацій та установ залишаються невирішеними і потребують глибокого наукового дослідження.

На нашу думку, основними причинами, які негативно впливають на розв'язання даних проблем, є організаційні та функціональні. Організаційні причини обумовлені, з одного боку, неефективними діями або бездіяльністю державних структур на рівні суспільства, а з іншого – недоліками організації діяльності кожної конкретної бюджетної установи. На загальнодержавному рівні не розроблена стратегія соціально-економічного розвитку суспільства, відсутні конкретні програми, які б передбачали найважливіші пріоритети суспільства на перспективу, заходи, пов'язані із забезпечення виконання цих програм та джерела їхнього фінансування. Не розроблена також ефективна система фінансового менеджменту, дієва нормативно-правова основа функціонування та розвитку бюджетної сфери, окремих галузей, які надають

послуги населенню за рахунок бюджетних коштів. Неефективними є також система державних закупівель, бюджетного контролю.

На рівні галузей та бюджетних організацій держава обмежила ініціативу, не забезпечила відповідність темпів зростання обсягів та якості послуг із темпами зростання фінансових ресурсів, які забезпечують надання цих послуг. Непоодинокими є факти фінансових зловживань, нецільового, неекономного та неефективного використання бюджетних коштів. Відсутній належний рівень фінансової зацікавленості та фінансової відповідальності на всіх рівнях управління бюджетними організаціями.

З метою удосконалення управління фінансовими ресурсами бюджетних установ, їхніми фінансовими потоками вважаємо доцільним розробити на державному, галузевих та базових рівнях ряд заходів організаційного і функціонального спрямування.

Ми вважаємо, що у загальнодержавному аспекті вирішення проблеми удосконалення фінансових потоків бюджетних організацій пов'язане з наступними заходами:

- розробленням стратегічних напрямів розвитку бюджетної сфери, окремих галузей, що фінансуються з бюджетів усіх рівнів з визначенням загальнодержавних пріоритетів, формуванням логічно упорядкованої системи відповідно до потреб суспільства та світових тенденцій;
- реорганізацією фінансового планування та підвищення його ефективності як складової фінансового механізму на рівні держави та у галузях, що знаходяться на бюджетному фінансуванні;
- реформуванням нормативно-правового забезпечення бюджетної сфери, особливо податкового законодавства, яке регулює податкові взаємовідносини бюджетних організацій із державою;
- упорядкуванням системи державних закупівель та бюджетного контролю.

Оскільки безпосереднє управління реальними фінансовими потоками здійснюється на рівні галузі та конкретних бюджетних установ, найважливіші напрями удосконалення цих потоків повинні бути пов'язані, на нашу думку, з розробленням дієвих шляхів підвищення ефективності фінансового менеджменту у відповідних галузях та в установах, що утримуються за рахунок державного чи місцевих бюджетів. До таких напрямів ми відносимо:

- удосконалення організації управління фінансовими потоками у процесі фінансового планування, фінансового прогнозування та оперативного управління фінансами, використання методів економіко-математичного моделювання для аналізу надходжень і витрат, структури фінансових потоків, визначення прогнозних і планових показників фінансових надходжень і витрат;

– визначення дієвих шляхів удосконалення управління вхідними фінансовими потоками за рахунок диверсифікації джерел фінансових ресурсів бюджетних установ (формування вітчизняних інституцій соціального інвестування; розвиток та активізація добродійної діяльності; пошук напрямів госпрозрахункової діяльності без зниження якості надання послуг, що відносяться до основної діяльності із обов'язковим розмежуванням бюджетних та госпрозрахункових джерел; запровадження практики використання коштів державних і недержавних цільових фондів для фінансування окремих потреб бюджетних установ тощо), забезпечення рівномірності надходжень фінансових ресурсів та запобігання косових розривів, попередження виникнення дебіторської заборгованості та скорочення її залишків;

– покращення форм і методів управління вихідними фінансовими потоками, зокрема: забезпечення своєчасного і повного фінансування поточних та капітальних видатків, у першу чергу, пов'язаних з оплатою праці, розрахунками з державними соціальними фонами, оплатою вартості медикаментів, продуктів харчування, комунальних послуг; попередження та скорочення обсягів кредиторської заборгованості; забезпечення оптимального співвідношення між сумою надходжень і витрат протягом року шляхом їхнього збалансування; забезпечення раціонального, економного, цільового та ефективного використання фінансових ресурсів установ;

– забезпечення якісного рівня бухгалтерського обліку та фінансової звітності бюджетних установ, а також ефективного внутрівідомчого та внутрігосподарського фінансового контролю за фінансовими потоками бюджетних організацій.

Таким чином, у результаті проведеного дослідження можна зробити висновки, що без зміни організаційних та функціональних підходів неможливо забезпечити належний рівень управління фінансовими потоками. Ми пропонуємо удосконалення фінансових потоків бюджетних установ здійснювати шляхом розробки та реалізації відповідних заходів як на загальнодержавному, так й на галузевому й базовому рівнях, що сприятиме виконанню стратегічних завдань соціально-економічного розвитку суспільства.

Антоніна Дем'янюк

Викладач кафедри фінансів

ПРОБЛЕМИ ПОГЛИБЛЕННЯ ПРОЦЕСУ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ УПРАВЛІННЯ БЮДЖЕТНИМИ КОШТАМИ В ПОСТСТАБІЛІЗАЦІЙНИЙ ПЕРІОД

В багатьох країнах потреба в децентралізації зростає у зв'язку з широкими процесами лібералізації, приватизації та здійсненням ринкових перетворень. Реформи у

ЗМІСТ

1. Ольга Кириленко	
Проблеми ефективності державного сектора України	3
2. Мирослав Артус	
Проблеми ціноутворення на продукцію підприємств природних монополій ...	7
3. Вікторія Безгубенко	
Ефекти та проблеми ефективності оренди об'єктів державної власності в Україні	10
4. Йосип Бескид	
Державний бюджет як інструмент макроекономічної рівноваги	12
5. Ярослава Буздуган	
Досвід фінансового забезпечення охорони здоров'я в Латвії та можливість його використання в Україні	16
6. Вікторія Булавинець	
Соціальні пріоритети бюджетної політики в Україні	20
7. Ольга Ванів	
Проблемні аспекти казначейського обслуговування державного бюджету та шляхи їх вирішення	23
8. Катерина Вишньовська	
Вітчизняний досвід лікарняних кас	26
9. Володимир Горин	
Соціальна допомога як інструмент подолання бідності	29
10. Мирослава Гупаловська	
Інспектування: реалії і перспективи	32
11. Василь Дем'янишин	
Актуальні проблеми формування і реалізації бюджетної доктрини України ...	34
12. Василь Дем'янишин	
Напрями удосконалення фінансових потоків бюджетних установ	38
13. Антоніна Дем'янюк	
Проблеми поглиблення процесу децентралізації управління бюджетними коштами в постстабілізаційний період	40
14. Андрій Дерлиця	
Теоретичне підґрунття проблематики бюджетного перерозподілу	43
15. Наталя Карпишин	
Вдосконалення фінансового забезпечення охорони здоров'я в Україні	46
16. Оксана Квасниця	
Ефективність державної підтримки малого бізнесу в США	49
17. Тетяна Кізіма	
Фінанси домогосподарств у фінансовій системі України: сутність та необхідність виокремлення	51